

УДК 341.1

DOI <https://doi.org/10.32837/apdp.v0i84.148>

О. А. Мандзюк

ПРАВОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОНЯТТЯ «АНАЛІТИКА»

Загальна постановка проблеми. У сучасних умовах суттєвого зростання інформаційних потоків ефективно державне управління неможливе без опертя на аналітичну діяльність. Ще два десятиріччя тому Естер Дайсон у дослідженні «Життя в цифрову добу» висловила майже пророцьку думку про те, що у цифровому світі головною є не інформація, а «вміння обробляти й інтерпретувати її» [1, с. 121]. При цьому авторка наполягала на тому, що йдеться не тільки про наукову діяльність, а й насамперед про те, що натеper прийнято називати бізнес-аналітикою, інформаційною безпекою, а також інформаційно-аналітичним забезпеченням управлінської діяльності, в тому числі в масштабах держави. Тож у зв'язку з цим виникає питання: а чи є у поняття «аналітика» правовий потенціал, що в подальшому може створювати підстави для його легітимізації.

Аналіз публікацій. Універсальність та всебічність аналітики зумовила її багатовекторність, а отже, і дослідження фахівцями різних галузей. Зокрема, у сфері наукової й науково-технічної діяльності з проекцією на прикладні проблеми вона активно розроблялася й продовжує вивчатися такими вченими, як О.О. Олійник, В.Д. Пархоменко, О.В. Пархоменко, Ю.П. Сурмін, В.Д. Якубенко та інші. Принципово важливим є спостереження Ю.П. Сурміна про те, що наявні натеper проблеми загострюються «через значну невпорядкованість в аналітичній термінології. Неоднозначно трактуються такі терміни, як «аналіз», «аналітика», «аналітична діяльність», «види аналізу», «аналіз політики», «політичний аналіз» та інші. Це стримує впровадження аналітики в практику державного управління, а отже, знижує його ефективність, призводить до прийняття необґрунтованих рішень, за які державі доводиться розраховуватися значними матеріальними й моральними втратами» [2].

Подолання вказаних негативних тенденцій певною мірою слугує політична аналітика. Її сутність і роль у державному управлінні на вітчизняному науковому просторі представлена науковими працями А.С. Бароніна, О.Л. Валевського, Ю.Г. Кальниша, А.О. Коваленка, І.В. Рейтеровича, В.В. Рубанова, С.О. Телешуна, О.Р. Титаренка та інших.

Цифровізація усіх сфер соціально-політичної та економічної діяльності зумовила бурхливий розвиток такого наукового напрямку, як веб-аналітика. У зазначеній сфері суттєвий прорив здійснений завдяки науковим розвідкам Н.В. Івашової, А.Е. Канакіна, А.Г. Кошика, І.В. Пономаренко, О.С. Савченка, О.В. Цесліва та інших. Прагматизація досліджень подібного типу детермінована поширенням діапазону охоплення інформаційного поля медійним простором, здійсненням клієнтоорієнтованого підходу, в тому числі у бібліотечній справі, потребами у функціонуванні інтернет-маркетингу тощо.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Попри суттєву активізацію наукових досліджень щодо феномену аналітики увага правників в основному зосереджена лише на одному з аспектів – інформаційній аналітиці, зокрема на інформаційно-аналітичному забезпеченні діяльності державних, в тому числі правоохоронних, органів [3–10]. Що ж до виявлення правового потенціалу ключового поняття, то воно допоки недостатньо визначено й систематизовано. Це створює підстави для формулювання **цілі статті** – встановлення підстав і можливостей легітимізації поняття «аналітика», доцільності запровадження новітнього напрямку «правова аналітика». Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання: 1. Визначити етимологічні витoki й семантику ключового поняття в лексикографічних і доктринальних джерелах. 2. Віднайти кореляцію видів аналітики з окремими галузями права. 3. Обґрунтувати необхідність фундації та подальшого розвитку правової аналітики. Важливість вирішення проблеми, сформульованої у цілі та завданнях, не обмежується лише науковою сферою, а має важливе прикладне значення.

Під час подальшої реалізації концепцій, викладених у статті, можливе суттєве поліпшення управління державою, впорядкування й алгоритмізації правотворчості й застосування правових норм, виявлення шляхів удосконалення існуючих підходів до правового регулювання багатьох аспектів суспільних відносин, зокрема у сфері адміністративної, інформаційної, економічної, господарської та інших видів діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ключове поняття даного дослідження характеризується стрімким зростанням показників частотності вживання у різних сферах діяльності держави, недержавних установ, а також значною словотворчою потенцією.

Етимологія терміну вказує на його походження від слова «аналіз», який своєю чергою має витoki з грецької мови з подальшим запозиченням латиною зі значенням «розклад, розкладання, розчленування» [11, с. 70].

Активне функціонування поняття в сучасній мові і не тільки українській (адже термін на його позначення став інтернаціоналізмом) тим не менш не вплинуло на інтерпретацію змісту у словниках. Звернення до авторитетних лексикографічних джерел засвідчує відставання мовознавства від реалій життя. Так, у Великому тлумачному словникові української мови наводиться лише два значення слова: «1. лог. Вчення про силогізми й доведення. 2. мат. Те саме, що аналітична геометрія» [12, с. 17]. Дещо ширше трактування представлено у «Новому словнику іншомовних слів»: «Аналітика (гр.) – 1. Аналітична геометрія, застосування алгебри до геометрії. 2. Частина логіки, наука про основні елементи мислення. 3. Теорія аналізу. 4. У логіці Аристотеля – вчення про силогізми і доведення» [13, с. 58].

Включення до сенсу поняття відсилання на Аристотеля пояснюється тим, що саме за його авторством свого часу з'явилися наукові доробки «Перша аналітика» і «Друга аналітика», що стали передтечею аналітичної діяльності та не втратили своєї актуальності дотепер. Античний філософ не тільки розмежував аналітику й дослідництво, а й спрогнозував виокремлення аналітики як самостійного роду діяльності.

Доктринальне бачення сутності поняття є більш модернізованим порівняно із тим, що наводиться у мовних словниках. Так, Ю.П. Сурмін з опертям на думку інших вчених виділяє два його основних значення [2]. Перше з них базується на діяльнісному підході, за якого аналітика являє собою «галузь діяльності, що стрімко розвивається і базується на одержанні інформації за допомогою аналітичних методів для потреб практичної діяльності». Друге орієнтовано на інституціоналізацію поняття й ототожнення його із прикладною дисципліною, яка «використовує множинні методи дослідження й аргументації з метою розробки принципів і методів підготовки, прийняття і здійснення публічно-політичних рішень у проблемних ситуаціях, що є суспільно значущими».

Вчений цілком слушно зауважує, що «аналітику не можна ототожнювати з аналізом. Вона являє собою специфічне суспільне явище, а не тільки інструмент розумової діяльності людей. Це складне поліструктурне утворення, яке можна розглядати з позиції діяльного, інституціонального, організаційного, ціннісного, гносеологічного, а також технологічного підходів» [14]. Конкретизуючи розуміння поняття, Ю.П. Сурмін пропонує модель аналітики, що являє собою своєрідну піраміду, яка представлена проблемною, методологічною, ціннісно-нормативною й організаційною сторонами.

Неприйнятно ототожнювати і аналітику з аналізом і зводити аналітику лише до діяльності, як це робить А.С. Баронін [14, с. 64]. Подібне бачення безпідставно звужує та перекидає семантику поняття.

Більш обґрунтованою вважаю дефініцію, що розглядає аналітику як цілісну «сукупність принципів методологічного, організаційного й технологічного забезпечення індивідуальної й колективної розумової діяльності, що дає змогу ефективно опрацювати інформацію з метою вдосконалювання якості наявних і надбання нових знань, а також підготовки інформаційної бази для ухвалення оптимальних управлінських рішень» [15, с. 28]. Безумовною перевагою наведеного визначення є вказівка на інтеграцію методології, організації й технології. Принагідно зазначимо, що важливим є не тільки виділення з-поміж ряду принципів цих трьох елементів, а й порядок їх слідування. Першість методології зумовлюється суттєвістю вибору аналітиком провідної концепції, системи підходів до роботи з відбором, осмисленням, інтерпретацією накопиченого матеріалу. Управління цим процесом реалізується через організаційну компоненту. У той же час було б не вірним зводити технологічний складник лише до застосування певного програмного забезпечення. Йдеться про загальну технологію діяльності й алгоритмізацію дій експерта чи групи аналітиків. Останній аспект у дефініції реалізується через вказівку на індивідуальну та колективну діяльність. Вагомості тлумаченню ключового терміну надає цілепокладання, себто вказівка на те, чому саме слугує аналітика. Водночас і дана дефініція не може вважатися вичерпною, оскільки у ній не знайшлося місця для правового регулювання даного виду діяльності.

Узагальнюючи інтерпретацію ключового поняття в доктринальних джерелах, можна репрезентувати її через такі підходи:

1. **Знанієво-орієнтований підхід:** розгалужена і складна система знань; складне поліструктурне утворення [16]; єдність пізнавально-практичного проблемного

поля і аналітичних методів одержання знання [2]; засіб перетворення інтуїтивних уявлень у логічний, раціональний план [17]; прикладна дисципліна, що формує компетентності аналітиків-професіоналів [18].

2. Структурно-методологічний підхід: сукупність принципів методологічного, організаційного й технологічного забезпечення індивідуальної й колективної розумової діяльності [15]; сукупність методів, за допомогою яких можна виявляти приховані сенси в текстах і реальних соціально-політичних та економічних процесах [17].

3. Дієвний підхід: задовольняюча деяким цінностям і стандартам діяльність спеціальних організацій або підрозділів органів управління або окремих осіб щодо одержання знання про практичні проблеми, з якими стикається управління, і шляхи їх вирішення за допомогою застосування аналітичних методів [2]; галузь діяльності, яка стрімко розвивається і базується на роботі з інформацією за допомогою аналітичних методів для забезпечення нагальних потреб держави, суспільства, окремих організацій, закладів, бізнес-структур [19]; основа інтелектуальної, логічної, розумової діяльності, спрямованої на виконання практичних завдань. Її основою є принцип «випередження явищ», що дозволяє установі чи окремій особі прогнозувати майбутній стан об'єкта аналізу [20].

4. Управлінський підхід: потужний пласт інтелектуальної культури, використовуваний елітою будь-якого суспільства для управління соціумом [17]; адаптивне управління збором інформації в інтересах рішення управлінських завдань в умовах ситуації, що змінюється [21, с. 19].

Систематизація доктринальних підходів до розуміння поняття «аналітика» дозволяє виявити ключові тенденції, які існують натеper у науковому баченні проблеми, що досліджується. Тим не менш було б невірним не доповнити наявний перелік авторськими спостереженнями. По-перше, є усі підстави стверджувати, що феномен аналітики охоплює водночас і процес, і результат діяльності. Свідченням тому є те, що доволі часто цей термін застосовується як узагальнена назва тих чи інших інформаційних продуктів, які віддзеркалюють синтезовані на підставі аналізу нові чи удосконалені наявні знання. У такий спосіб аналітика виступає родовим поняттям (гіперонімом) для назв окремих документів, зокрема аналітичних доповідей, оглядів, довідок, звітів, що конкретизують її на рівні видових понять (гіпонімів). По-друге, коли поняття розглядається в контексті дієвності підходу, відбувається перетинання змісту понять «аналітика» і «аналітична діяльність». З позицій впорядкування понятійно-категоріального апарату подібну ситуацію навряд чи можна вважати вдалою, проте практика слововживання засвідчує, що в реальності зазначені поняття нерідко виступають взаємозамінними.

Також слід зазначити, що широкий семантичний діапазон ключового терміну конкретизується завдяки поєднанню з певними атрибутивними компонентами. Так, натеper виокремилися такі напрями, як політична, соціальна, освітня, медійна, фінансова, цифрова та інші види аналітики. З метою визначення правового потенціалу поняття «аналітика» доцільно зробити проекцію окремих її видів із конкретними напрямками права. Візуалізація результатів наочно представлена в таблиці:

Таблиця 1

Кореспондування окремих видів аналітики з галузями права

Вид аналітики	Галузь права, що забезпечує регулювання даного виду діяльності
Веб-аналітика, аналітика мережевих структур	Адміністративне, інформаційне право
Аналітика кібербезпеки	Адміністративне, інформаційне, кримінальне право
Соціально-медійна аналітика	Адміністративне, інформаційне, цивільне право
Аналітика нормотворчості	Теорія держави і права, конституційне, адміністративне право
Фінансова аналітика, бізнес-аналітика	Фінансове, банківське право
Патентна аналітика	Цивільне право, право інтелектуальної власності
HR-аналітика	Трудове право

Окремо слід відзначити кореляцію окремих видів аналітики із тими галузями права, які допоки знаходяться на етапі свого формування. Зокрема, йдеться про взаємозв'язок медичної аналітики з медичним правом, а також освітньої аналітики з освітнім правом. Про набуття останнім видом аналітики свого визнання та юридичного засвідчення говорить той факт, що згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 687 при Міністерстві освіти і науки України була створена державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики» [22]. На сайті зазначеного Інституту вказується, що одним з головних його завдань є розробка на основі проведених досліджень пропозицій центральним органам влади щодо нормативно-правового, організаційного, науково-методичного, інформаційного забезпечення сфери освіти [23].

Отже, існують усі підстави не тільки стверджувати, що поняття «аналітика» має потужний правовий потенціал, а й наголошувати на фундації та подальшому розвитку такого напрямку, як правова аналітика.

Останній термін на вітчизняному інформаційному просторі почав вживатися відносно недавно і не здобув належного поширення. Натепер він фігурує у назві львівської громадської організації «Експертно-дорадчий центр “Правова аналітика”» [24], яка основана у 2018 році, а також у рубриці інформаційного агентства «Факт» [25].

Першими кроками на шляху наукового визнання зазначеного виду аналітики можна вважати окремий випуск «Правова аналітика: доктринальні підходи та галузеві виміри» у виданні «Альманах права» Інституту держави і права імені В.М. Корецького, здійснений у 2018 році [26].

Поодинокі згадки про правову аналітику містяться в окремих наукових публікаціях останніх трьох років. Так, О.Л. Богініч певною мірою дослідив сучасний дискурс правової аналітики [27]. Увага автора статті зосереджена на розмежуванні понять «аналітична юриспруденція» і «правова аналітика». Доволі дискусійним

є висновок про те, що перше з наведених вивчає мову права, а друге – досліджує передумови появи правових понять: матеріальні та ідеальні правовідносини [27, с. 126]. Вважаємо таке бачення безпідставно звуженим і некоректним. Як не можна ставити знак рівності між предметом мови права і аналітичної юриспруденції, так і не зовсім вірно обмежувати правову аналітику лише інтерпретацією певних передумов. Не зважаючи на те, що правова аналітика як науковий (і теоретичний, і прикладний) напрям знаходиться на етапі свого становлення, вже зараз можна наполягати на широкому діапазоні та універсальності її об'єкту, предмету, принципів і спеціальних методів.

Не можемо цілком погодитися і з науковою позицією Н.М. Оніщенко, яка трактує правову аналітику як способи і прийоми, «що стосуються проведення аналізу в певній правовій сфері (напрямі) задля отримання відповідного знання (учення)» [28, с. 134; 29, с. 16]. Подібній інтерпретації, по-перше, бракує серйозного методологічного підґрунтя, по-друге, праксеологічного складника. Іншими словами, зводити правову аналітику навіть не до концептів, підходів, методів і принципів, а лише до способів і прийомів – значить, стократ принижувати її потенціал. Так само – бачити в ній тільки власне наукову цінність без врахування її вагомості для практики управлінської та інших видів діяльності по суті означає аналогію з відомим «мистецтвом заради мистецтва».

За баченням Н.М. Оніщенко, правова аналітика структурно «може і повинна обіймати як відповідний аналіз уже чинних норм, так і звернення «на прогностику», на передбачення, що, можливо, дасть змогу запрограмувати необхідність, реальну дію, можливості, потенції певного нормативно-правового акту» [29, с. 16]. Позитивною стороною наведеної концепції є вказівка на аналітико-прогностичну функцію права, проте перелічене є лише одним з аспектів такого глобального напрямку, яким виступає правова аналітика.

Достатньо проаналізувати окремі публікації інших авторів, аби побачити, що правова аналітика охоплює не тільки нормотворчу парадигму, а й механізм правового регулювання [30], судову юриспруденцію [31], юридичне моделювання [32], сферу інтелектуальної власності [33], кримінальних покарань [34], адміністративні реформи [35], взаємодію міжнародного права і моралі [36] тощо. За великим рахунком, можна стверджувати, що будь-яке правове дослідження, яке базується на застосуванні методів аналізу, виступає як компонент гносеологічного складника правової аналітики.

При широкому баченні проблеми, що досліджується, в межах правової аналітики як новітнього напрямку слід розрізняти її системно-знанієвий та діяльнісний складники, які знаходяться у тісному взаємному зв'язку.

У цілісній концепції правової аналітики як системи знань вважаємо за необхідне виділяти, окрім вже зазначеної гносеологічної компоненти, соціальну, інформаційно-комунікаційну, праксеологічну та юридико-технічну компоненти.

Своєю чергою діяльнісний складник правової аналітики може охоплювати аксіологічну, управлінську, суб'єктно-об'єктну, процесуальну, нормативну компоненти.

Цілком зрозуміло, що подібний розподіл є доволі умовним, адже обидва складники правової аналітики нерозривно пов'язані між собою. Її подвійна природа

наочно проявляється навіть у тому, що вона водночас є і базисом для інформаційно-аналітичного, експертно-аналітичного, аналітико-прогностичного забезпечення й супроводження управлінської або інших видів діяльності, і об'єктом та предметом юридико-аналітичного дослідження. Так само – моніторинг юридично значущих подій і фактів, практики діяльності, діагностика поточного стану правозастосування, формулювання прогнозів, розробка рекомендацій щодо удосконалення правового регулювання суспільних відносин водночас функціонують і в аспекті модернізації наявних знань, і в аспекті діяльності, тобто як процес і результат. Таким чином, виникають підстави стверджувати факт системності правової аналітики, яка потребує подальшої розробки і на засадах структурування, і на визначенні провідних технологій, методик, процедур і норм здійснення відповідної діяльності.

Висновки. В результаті проведеного дослідження було встановлено науковий парадокс, за якого значна активізація аналітичної діяльності, в тому числі у правовій сфері, відбувається на тлі фрагментарності, не систематизованості знань про аналітику. Виявлено, що сучасний етап розвитку суспільства характеризується широким діапазоном диференціації видів аналітики, більшість з яких кореспондується із сферою правового регулювання певною галуззю права. Подібне є свідченням потужного потенціалу аналітики як інституціонального феномену, що розповсюджується на сферу права, а отже, потребує методологічного обґрунтування й подальшого розвитку такого напрямку, як правова аналітика.

Література

1. Esther Dyson. Release 2.0: A design for living in the digital age. NY : Broadway Books, 1997. 307 p.
2. Сурмін Ю.П. Аналітика державного управління: сутність і тенденції розвитку. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej5/txts/06syndsv.htm>.
3. Сопілко І. Правова природа інформаційно-аналітичної діяльності // Цивільний процес і право. *Сімейне право*. 2013. № 12. С. 88–104.
4. Коломієць Є.В. Удосконалення механізму інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в Україні : дис. канд. юрид. наук : 25.00.02. Київ, 2015. 211 с.
5. Мицишин М.В. Проблемні питання правового регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності і корупції. *Право і суспільство*. 2016. № 3. Ч. 2. С. 163–171.
6. Негодченко В.О. Адміністративно-правові засоби забезпечення обігу інформації підрозділами інформаційно-аналітичного забезпечення органів внутрішніх справ. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2015. № 18. Т. 1. С. 149–153.
7. Нонік В.В. Формування інформаційно-аналітичного забезпечення протидії корупції в органах державної влади та місцевого самоврядування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 18. С. 67–72.
8. Піляй І. Питання удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації електронної транспарентності в органах прокуратури. *Актуальні проблеми правознавства*. 2018. Вип. 3 (15). С. 64–69.
9. Ростовська К.В. Актуальні питання інформаційно-аналітичного забезпечення державної антикорупційної політики. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 244–246.
10. Стаценко-Сургучова І.С. Організаційно-правові засади інформаційно-аналітичної роботи в органах державної безпеки України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12. 00. 07. Нац. ун-т держ. податкової служби України. Ірпінь, 2008. 20 с.
11. Етимологічний словник української мови в семи томах / Гол. редактор О.С. Мельничук. Київ : Наукова думка, 1982. Т. 1. 631 с.
12. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. І голов.ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.

13. Новий словник іншомовних слів. Укладання і передмова О.М.Сліпущо, 20 000 слів. Київ : Аконіт, 2008. 848 с.
14. Баронін А.С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі. Київ : Видавець Паливода А.В., 2005. 128 с.
15. Курносов Ю.В. Конотопов П.Ю. Аналитика, методология, технология и организация информационной аналитической работы. Москва : Русаки, 2004. 512 с.
16. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособие. / Ю.П. Сурмин. Киев : МАУП, 2003. 368 с.
17. Дяченко Н.П. Методологічне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2013-4/doc/3/02.pdf>.
18. М.П. Звидрина. Разнообразие специализаций аналитиков и профессиональных требований к ним. / М.П.Звидрина ; Труды Санкт-Петербургского государственного университета культуры и искусств, 2013. – Т. 197. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/raznoobrazie-spetsializatsiy-analitikov-i-professionalnyh-trebovaniy-k-nim>.
19. Турунок С.Г. Политический анализ: Курс лекцій : учеб. пособие. Москва : Дело, 2005. 360 с.
20. Л.Я. Філіпова, І.В. Захарова. Аналітична складова інформаційної діяльності: уточнення сутності, ознак і процесів. *Вісник ХДАК*. Випуск 28, 2009. С. 44–52.
21. Данкова Ж.Ю. Проблематизация аналитической деятельности в сфере государственного управления. *Власть*. 2016. № 6. С. 15–22.
22. Про утворення Інституту модернізації освіти та Інституту освітньої аналітики. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 687. *Урядовий кур'єр* від 09.12.2014. № 229.
23. Офіційний сайт Інституту освітньої аналітики МОН України. URL: <http://iea.gov.ua/>.
24. Громадська організація «Експертно-дорадчий центр «Правова аналітика». URL: <https://opendatabot.ua/c/37741366>.
25. Правова аналітика. Інформаційне агентство «Факт». URL: https://fact.org.ua/legal_analytics/.
26. Альманах права. Правова аналітика : доктринальні підходи та галузеві виміри. Вип. 9. Київ : Ін-т держави та права ім. В. М. Корецького. 2018. 512 с. // http://idpnan.org.ua/ua/vidavnychia_dijalnist/almanah_prava.html.
27. Богініч О.Л. Правова аналітика – сучасний дискурс. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 122–126.
28. Оніщенко Н. Функції правової аналітики: теоретичні виміри, практичні засади. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2017. № 1 / 2. С. 134–138.
29. Оніщенко Н.М. Правова аналітика: сутнісні підходи, реалії, розвиток на перспективу. *Альманах права*. 2017. Вип. 8. С. 16–19.
30. Тарахонич Т.І. Правова аналітика та її роль в механізмі правового регулювання. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 283–287.
31. Селіванов А.О. Правова аналітика як важлива умова судової юриспруденції і науково обґрунтованої практики. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 8–10.
32. Нагребельний В.П. Правова аналітика як базовий елемент юридичного прогнозування і моделювання. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 28–35.
33. Орлюк О.П. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності через призму правової аналітики. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 45–52.
34. Бараш Є.Ю. Правова аналітика в сфері виконання кримінальних покарань. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 100–105.
35. Андрійко О.Ф. Правова аналітика адміністративної реформи в Україні. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 55–62.
36. Гетьман-П'ятовська І.А. Правова аналітика взаємодії міжнародного права і моралі: правові аспекти сучасності. *Альманах права*. 2018. Випуск 9. С. 140–144.

Анотація

Мандзюк О. А. Правовий потенціал поняття «аналітика». – Стаття.

У статті викладено доктринальні підходи до розуміння поняття «аналітика» із подальшою авторською класифікацією цих підходів. Визначено взаємний зв'язок широкого спектру видів аналітики із можливостями їх галузевого правового регулювання. Закладені підвалини для подальшого розвитку

правової аналітики як окремого напрямку знань і діяльності. Аргументовано доведено значний правовий потенціал ключового поняття. Вивчення ситуації в сучасній Україні виявило парадоксальну ситуацію. На тлі значної активізації аналітичної діяльності поняття «аналітика» в галузі науки недостатньо вивчене та систематизоване. Автор статті виявив, що тлумачення терміна в словниках сучасної української мови є неповним, морально застарілим, не відповідає практиці вживання. Доктринальні підходи до трактування ключового поняття характеризуються широким діапазоном. Вчений систематизує такі підходи та виокремлює такі типи в авторській класифікації: орієнтовані на знання, структурно-методологічні, орієнтовані на діяльність та управлінські. Новаторство автора проявляється в тому, що він демонструє відповідність певних видів аналітики певним галузям правового регулювання. Вчений вважає необхідним подальше дослідження та впровадження у практику діяльності таких напрямів, як юридична аналітика. Він вважає, що цей напрям не повинен обмежуватися лише гносеологічною сферою, а поширюватися на сферу діяльності. У статті представлено авторське бачення структурних елементів правової аналітики. Дослідження підтверджує значний правовий потенціал поняття «аналітика» та розкриває подальші перспективи наукових досліджень.

Ключові слова: аналітика, види аналітики, правова аналітика, аналітична діяльність, методологія наукових досліджень, інформаційно-аналітичне забезпечення управлінської діяльності, зв'язок аналітики і права, аналітико-прогнозна функція права, структурно-методологічний підхід у праві, аналітика нормотворчості.

Summary

Mandziuk O. A. Legal potential of the concept “analyst”. – Article.

The study of the situation in modern Ukraine revealed a paradoxical situation. Against the background of a significant intensification of analytical activity, the concept of “analytics” in the field of science is insufficiently studied and systematized. The author of the article revealed that the interpretation of the term in the dictionaries of the modern Ukrainian language is incomplete, morally obsolete, does not correspond to the practice of usage. Doctrinal approaches to the interpretation of a key concept are characterized by a wide range. The scientist systematizes such approaches and distinguishes the following types in the author’s classification: knowledge-oriented, structural-methodological, activity-oriented, and managerial. The author’s innovation is manifested in the fact that he demonstrates the correspondence of certain types of analytics with certain branches of legal regulation. The scientist considers it necessary to further research and introduce into practice the activities of such areas as legal analytics. He believes that this direction should not be limited only to the epistemological sphere, but to extend to the sphere of activity. The article contains a representation of the author’s vision of the structural elements of legal analytics. The study confirms the significant legal potential of the concept of “analytics” and reveals further prospects for scientific research.

Key words: analytics, types of analytics, legal analytics, analytical activities, methodology of scientific research, informational and analytical support for managerial activities, connection between analytics and law, analytical and forecasting function of law, structural and methodological approach in law, rulemaking analytics.